

¿Neva a mig Europa o bé Neva a mitja Europa? Vet aquí un dubte d'escriptura ben raonable. I diem d'escriptura perquè totes dues frases es pronuncien igual, cosa que, naturalment, constitueix una de les raons del dubte de la seva representació gràfica. Efectivament, el so consonàntic que en la paraula mig es representa per g, equivalent a tx —mig es pronuncia «mitx»— i anomenat palatal africatat sord, se sonoritza quan entra en contacte amb un mot començat en vocal. Així, mig any no es pronuncia «mitxany» sinó «mitjany». Com que, a més, la a de mitja s'enllaça i es fon amb la e de Europa, que representa el mateix so —vocal neutra—, tant mig Europa com mitja Europa tenen la pronunciació idèntica, que podem representar gràficament de la manera següent: «mitjauro-pa». D'altra banda, no sembla en principi previst que el mot mig, usat com a adjectiu, pugui ésser en alguns casos un mot invariable, que no observi la concordança de gènere amb el substantiu que acompanya. Diem, efectivament, mig plena, mig trencada, mig beneita, mig tristes, etc., en què mig és un adverbí (modificant un adjectiu), però, en canvi, mitja setmana, mitja terça, mita lliura, mitja dotzena, etc., en què mitja és un adjectiu (modificant un substantiu). I d'entre els diversos exemples que conté el Diccionari Fabra de l'ús d'aquest adjectiu precedint un substantiu del femení, no n'hi ha cap en què revesteixi la forma mig.

Tanmateix, davant noms propis com Catalunya, Barcelona, Girona, Terrassa, Manresa, etc., que pertanyen al gènere femení i comencen en consonant, usem, amb poques o sense cap vacil·lació —i amb una pronúncia que no admet el dubte—, l'adjectiu mig en la seva forma del masculí: Plou a mig Catalunya, Mig Girona ho sabia, Mig Terrassa en va ple... La Gran Enciclopèdia Catalana recull aquest ús invariable de mig, però sembla limitar-lo a aquells casos en què té un sentit figurat i hiperbòlic (és a dir, exagerat), ús que il·lustra amb l'exemple Acudí a l'enterrament mig Barcelona, amb què serien també correctes els dos darrers dels tres exemples que hem proposat. Caldria veure, doncs, si aquest ús —forma invariable de mig— no s'hauria de fer extensiu, d'una manera preceptiva, tal com nosaltres creiem, a tots els casos en què precedeixi un nom geogràfic, encara que sigui sense valor figurat ni hiperbòlic, talment com s'esdevé amb tot. Al costat de Plou a tot Catalunya i Neva a tot Europa tindriem, aleshores, Plou a mig Catalunya i Neva a mig Europa.